

[Vilhelm Rasmussen.]

at naar endelig en socialdemokratisk Undervisningsminister forelægger et fortræffeligt Forslag, i hvilket han viser Tillid til Forældrene, saa var Venstre mødt med Tak og havde sluttet sig til den socialdemokratiske Undervisningsminister.

Naar jeg før sagde, at jeg ogsaa kunde have tænkt mig, at de Konservative havde skiftet Standpunkt — for det vilde jo blive en Ændring i deres Standpunkt —, saa kommer det deraf, at man jo ved mange, mange Lejligheder i den politiske Diskussion, naar man fra konservativ Side har øvet Kritik overfor Socialdemokratiet, har sagt om dette Parti, at det var et Hjemmene opløsende Parti, medens omvendt det konservative Parti ved denne Betragtning indirekte har villet hævde for sig en ganske særlig Interesse for Hjemmet. Nu kommer Socialdemokratiet i Forbindelse med det radikale Venstre ved den højtærede Regering og forelægger et Forslag, der kalder paa Hjemmet, giver Hjemmet en i høj Grad forøget Indflydelse paa Skolen, og saa viser man fra konservativ Side, synes jeg, en mangelfuld Højtæring af det Hensyn, der bør tages til Hjemmet i denne Sag.

Blandt Ændringsforslagene til den Paragraf, jeg her taler om, § 4, er der dernæst under Nr. 13 et lille Forslag, som jeg tillægger stor Værdi. Det er det Forslag, efter hvilket der gives Læreren — Førstelæreren, hvor der er en saadan, eller Enelæreren — Adgang til, uden Stemmeret, at tage Del i Forældreraadets Møder; tilsvarende Bestemmelser indføres for andre Skoler, og jeg behøver altsaa ikke at omtale det for de andre Skolers Vedkommende, jeg taler her om Principet i al Almindelighed.

Det berører jo netop en af de Ting, som i allerhøjeste Grad er paa Dagsordenen i den pædagogiske Diskussion, Forholdet mellem Hjem og Skole. Alle erkender, at det vilde være i høj Grad ønskeligt, om der var et meget inderligt Forhold mellem Hjem og Skole, et meget venskabeligt Samarbejde mellem Hjem og Skole, og jeg ser ikke rettere, end at den højtærede Undervisningsminister gør et betydningsfuldt Skridt henimod dette ved — gennem de Ændringsforslag, der er stillet i denne Retning — at give Lærerne Adgang til, uden Stemmeret, at komme til at forhandle med Forældrene i Spørgsmaal, der vedrører Forældrenes Børn, de Børn, Lærerne har Ansvar for, saa længe de har den Ære at undervise dem i Folkeskolen.

Nu kunde det naturligvis hos nogle være Frygt for, at der kunde komme en

betydelig Splittelse i det kommunale Skolevæsen, hvis man kun havde Forældreraad ved hver enkelt Skole. Jeg ser derfor en Bestræbelse i Retning af at bevare en vis nødvendig Enhed deri, at Kommunalbestyrelsen udpeger Formanden for Forældreraadene, samtidig med at der i Henhold til Lovforslaget oprettes Skolenævn for det samlede kommunale Skolevæsen. Jeg har dog forstaaet den Ting saadan, at det aldeles ikke dermed er Hensigten at skabe en Uniform af den danske Folkeskole i hver Kommune.

Ja, selv om det var Hensigten, vilde det ikke kunne lade sig gøre, for Børnene og deres Forældre begrænser sig jo ikke altid til at flytte indenfor en Kommunes Grænser, men flytter fra Kommune til Kommune, og naar dette sker, saa kommer jo uvægerlig Børnene under de nye Forhold, som findes i en anden Kommune. Men selv om Forældrene flytter, og dermed Børnene flytter indenfor en enkelt Kommunes Grænser, saaledes at Børnene kommer fra den ene til den anden Skole, anser jeg det for min Del ikke for nødvendigt, at der er en snæver Uniformitet. Tværtimod, jeg mener, at der bør være Plads for det lokale Initiativ, men begrænset af det nødvendige Hensyn til, at der er Mulighed for at komme fra en Skole til en anden.

Hvis man stiller sig paa det andet Standpunkt, løber man meget let en Fare for indenfor Skolens Verden at kvæle Initiativet. Stiller man sig derimod paa det Standpunkt, jeg har søgt kort at definere, lægger man ikke det pædagogiske Initiativ noget i Vejen, samtidig med, at man dog kræver de nødvendige Hensyn varetaget.

Jeg skal dernæst gøre et Par Bemærkninger om Ændringsforslag Nr. 32 til § 11. Det er naturligt i denne Forbindelse. I dette Ændringsforslag siges det, at ved Aarsprøven skal hvert enkelt Barn prøves i Skrivning, Regning og skriftligt og mundtligt Dansk. Hvorvidt og hvorledes der skal prøves i andre Fag, afgør Nævnet efter Samraad med Forældreraadet ved den paagældende Skole.

Denne Paragraf kan jo betyde mere end een Ting. Jeg forstaaer Hensigten med dette Ændringsforslag fra Ministerens Side saadan, at den højtærede Minister erkender som sikkert alle Mennesker, at Børnene i den offentlige Skole bør lære at læse, skrive og regne, jeg kan sige til Husbehov efter deres Forudsætninger, men derimod, at der bør være saa megen Frihed med Hensyn til Undervisningsformen, som man kan have i den offentlige Skole, med Hensyn til alle andre Fag; og af mangeaarige Praksis ved